تحريرات اميرِ اهلِ سنّت

اميرِ اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري رضوي ضيائي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه جي سفرِ مدينه جي دوران هٿ سان لکيل تحريرن جو تصويري البم

مڪي ۽ مديني جي يادگيري

سنڌي

الحمدللہ! هن رسالي ۾ امير اهل سنت جي تقريباً 29 سال پراڻي تحرير به شامل آهي.

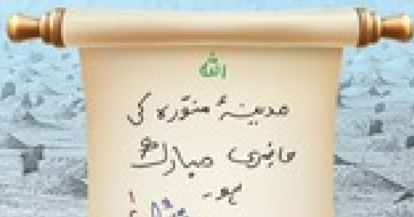

پيشڪش:
مجلس المدينة العلميه (دعوت اسلامي)
ترجمو:
ٽرانسليشن ڊپارٽمينٽ (دعوت اسلامي)

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ
اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ ڪان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
ڇڏيو اِنۡ شَآءَاللّٰہ جيڪو ڪجھ پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اَللّٰھُمَّ افۡتَحۡ عَلَيۡنَا حِکۡمَتَكَ وَانۡشُرۡ عَلَيۡنَا رَحۡمَتَكَ يَا ذَاالۡجَلَالِ وَالۡاِکۡرَام

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرماءِ! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ١ ص ٤٠ دار الفکر بيروت)

طالب غم مدينہ بقيع و مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: **مڪي ۽ مديني جي يادگيري**

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبة المدينہ عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينہ ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي بہ هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجھ فرمائن

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائنڊنگ ۾ اڱتي پوئتي ٿي ويا هجن تہ مڪتبة المدينہ سان رابطو فرمايو.

شيخِ طريقت، اميرِ اهلسنّت، باني ۽ دعوت اسلامي، حضرت علامہ

مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

جي مديني جي سفر جي دوران هٿ سان لکيل تحريرن جو تصويري البم

مڪي ۽ مديني جي يادگيري

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاهه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينہ محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: translation@dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

مڪي ۽ مديني جي يادگيري

عرضِ مؤلّف

نَحْمَدُہٗ وَنُصَلِّیْ وَنُسَلِّمُ عَلٰی رَسُوْلِہِ النَّبِیِّ الْکَرِیْم

الله وارن جي قلم مان نڪتل الفاظ جامع ۽ پُراثر هجڻ سان گڏوگڏ اسان جي لاءِ رهنما اصول هوندا آهن. انهن تي عمل ڪرڻ ۾ ٻنهي جهانن جي ڀلائي آهي. اوهان جي هٿن ۾ موجود رسالو ”مڪي ۽ مديني جي يادگيري“ امير اهل سنت جي انهن تحريرن جو مجموعو آهي جيڪو سندن ڪجھ مهينا پهريان عمري شريف 1444 هجري بمطابق 2022 جي سفر جي دوران ترتيب ڏنو. يقيناً مسلمان جي دل ۾ خوشي داخل ڪرڻ نهايت ثواب جو ڪم آهي. ماشاءالله الڪريم! اميراهلسنت هن مبارڪ سفر ۾ مختلف اسلامي ڀائرن جي دلجوئي ڪندي انهن جي نالي ڪجھ احاديث مبارڪ ۽ روايتون لکيون. وڌيڪ هن رسالي”**مڪي ۽ مديني جي ياگيري**“ ڪي جهڙو نالو آهي تهڙو ٻڻائڻ جي لاءِ اميراهلسنت جي پراڻي مديني جي سفرن جون تحريرون بہ شامل ڪيون ويون آهن جيئن صفحي نمبر 22 ۽ 24 جي تحرير تقريباً 29 سال ۽ صفحي نمبر 26 جي تحرير تقريباً 23 سال پهريان جي آهي. الله پاڪ جي امير اهلسنت تي رحمت هجي ۽ سندن جي صدقي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي.

موقعي جي مناسبت سان هر صفحي تي مختلف روايتون ۽ خوبصورت ڊيزائنگ ڪئي وئي آهي. پڻ هر صفحي تي ٻه (QR code) ڏنا ويا آهن، هڪ ۾ اميراهلسنت جي سفر مدينہ 2019 جون ويڊيوز ۽ مقدس مقامن جون زيارتون آهن جڏهن تہ ٻئي(QR code) ۾ مختلف نعتيہ ڪلام شامل ڪيا ويا آهن. (QR code) کي (Scan) ڪري اوهان بہ پنهنجي دلين ۾ مڪي ۽ مديني جي ياد وڌايو ۽ خوبصورت ڪلر فل رسالي کي تقسيم ڪري خوب ثواب ڪمايو. جيڪڏهن زائرين مدينہ سفر حرمين طيبين ۾ هن تحريري رسالي کي ساڻ رکن ۽ وقتاً فوقتاً مطالعو ڪندا، ڪلام ٻڌندا رهن تہ ان شاءالله الڪريم ولي ڪامل جي تحريرن جي برڪتن سان پنهنجي ذوق ۽ شوق کي وڌندي ڏسندا.

(ابو محمد محمد طاهر عطاري عفي عنہ)

(1)

سامانِ مدینہ (۲۵ ذوالقعدۃ الحرام ۳۹ھ)
① رفیق الحرمین ② دو عدد احرام
③ دو نئے سفید لباس ④ دو سفید عمامے، دو کرتے، دو سفید ٹوپیاں
تین چھوٹے تولیے (جیب کے) ⑤ سنت بکس (قفل مدینہ کا پیڈ)
⑥ دو مسواکیں ⑦ تیل، کنگھی
⑧ تین الارم گھڑیاں ⑨ چٹائی، تکیہ
⑩ چار چادریں (ایک کتھئی، سفید)
⑪ چند بال پوائنٹ ⑫ چند رنگین قلم
⑬ ایک پرانی ڈائری (ضرورتاً تحریری کام کیلئے)
⑭ سُرمے کی سلائی (خاکِ مدینہ کا سُرمہ) ⑮ 33 دانے کی تسبیح
⑯ گلے میں لٹکانے کا بیگ ⑰ پانی کی لٹکانے کی بوتل
⑱ احرام کا نائلون کا بیلٹ ⑲ ٹشو پیپر (ٹائلیٹ کا)
⑳ ۱۰ روپے والے نوٹ (مناسب مقدار میں)
㉑ دو چھوٹے لیٹر بیگ ㉒ موزے ㉓ ایک جوڑی چپل
㉔ بیٹھنے کا پٹلہ ㉕ وضو کا لوٹا ㉖ ضرورۃً دوا
㉗ بانٹنے کیلئے طواف کی تسبیحات ㉘ بے خوشبو صابن
مٹی کی پلیٹ، مٹی کا پیالہ ㉙ کھانے کا سوڈا (دانتوں کیلئے)
㉚ دانتوں سے ریشے نکالنے کیلئے۔ ㉛ برڈ اکین
㉜ ٹارچ ㉝ نمک کی شیشی ㉞ بیگیج باندھنے کیلئے ربن ㉟ عطر
(حسبِ ضرورت اشیاء کا انتخاب فرمالیجئے)

سامانِ مدينہ

2018 جي سفر مدينه ۾ روانگي وقت امير اهل سنت جي سامان جي لسٽ

(2)

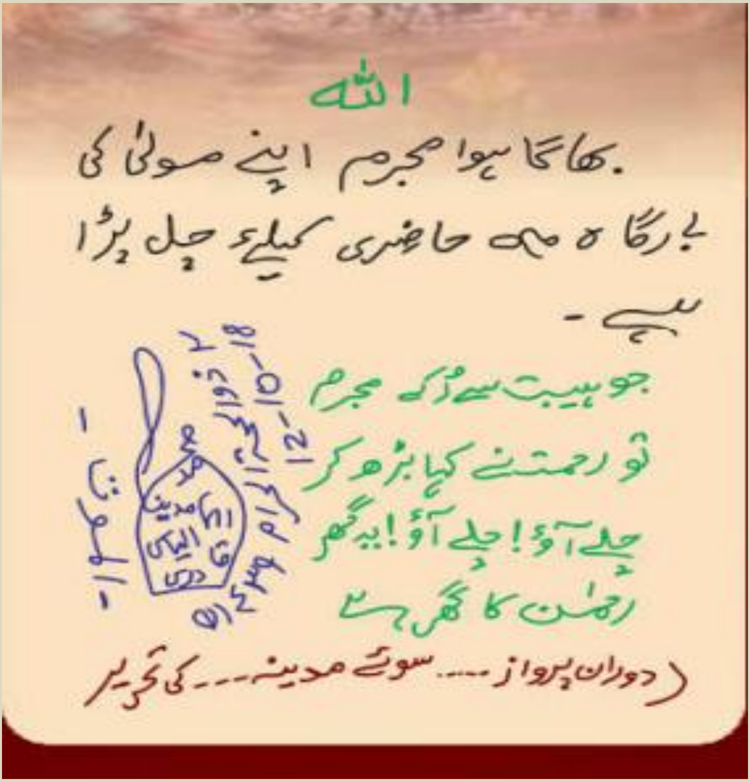

ڀڳل مجرم پنهنجي موليٰ جي بارگاھ ۾ حاضري جي لاءِ وڃي رهيو آهي.

جو ہیبت سے رُکے مجرم تو رحمت کہا بڑھ کر

چلے آؤ! چلے آؤ! یہ گھر رحمٰن کا گھر ہے

(دوران پرواز..... مديني ويندي...جي تحرير)

(3)

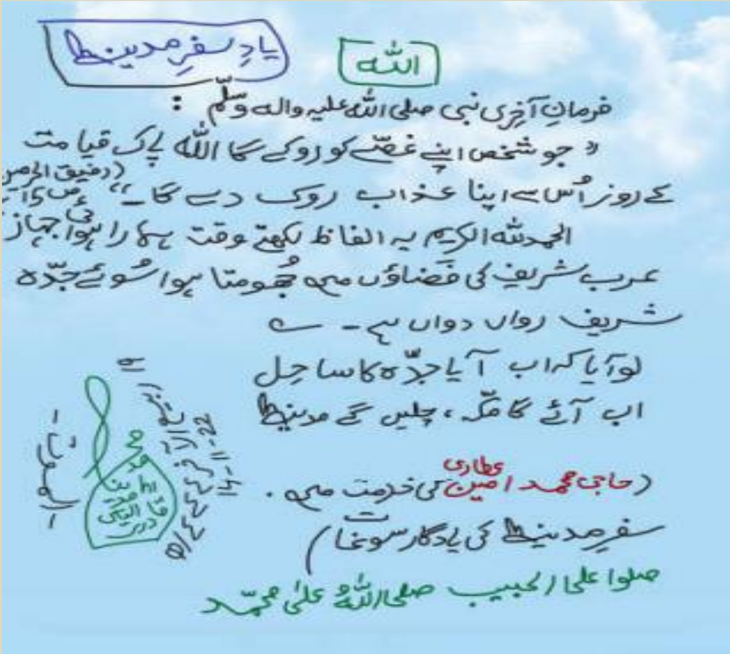

فرمانِ آخري نبيصَلَّی اللہ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: ”جيڪو شخص پنهنجي ڪاوڙ کي روڪيندو الله پاڪ قيامت جي ڏينهن ان سان پنهنجو عذاب روڪي ڇڏيندو.“

(رفيق الحرمين ص 15)

اَلۡحَمۡدُلِلّٰه! هي لفظ لکندي وقت اسان جو هوائي جهاز عرب شريف جي فضائن ۾ جهومندو جده شريف جي طرف روانو ٿي چڪو آهي. هي ڏسو اچي ويو جده جو ساحل، هاڻي مڪو شريف بس اچڻ وارو آهي، پوءِ مديني پاڪ هلنداسين. (حاجي اَمين عطاري جي خدمت ۾ سفرِ مدينہ جي يادگار سوغات)

(4)

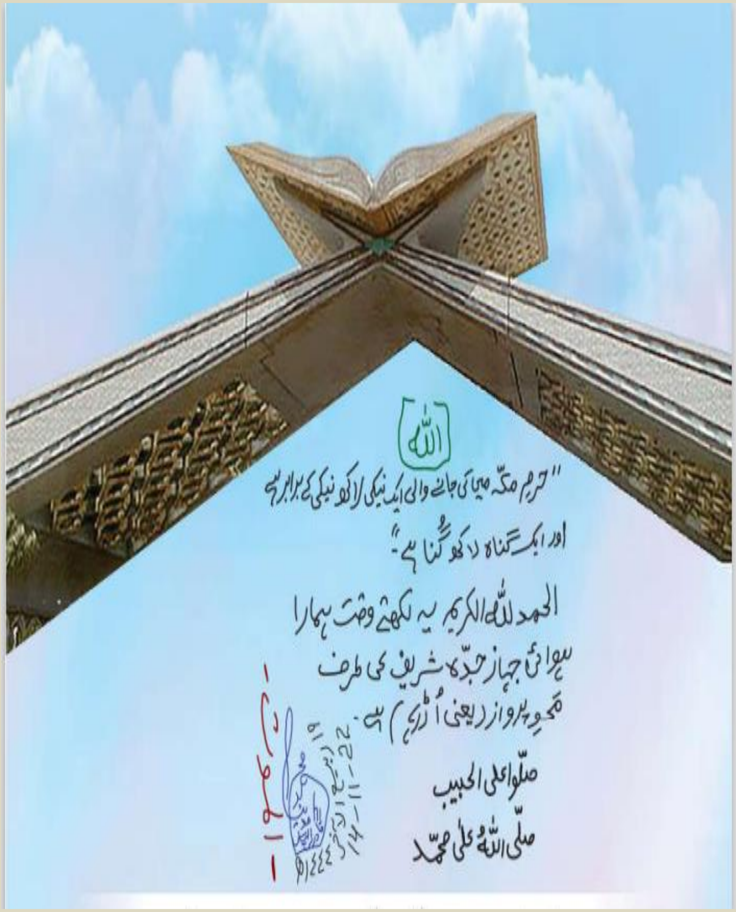

”مکي شريف جي حرم ۾ ڪئي ويندڙ هڪ نيڪي لک نيڪي جي برابر آهي ۽ هڪ گناهه لک گناهه جي برابر آهي.“

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! هي لکندي وقت اسان جو هوائي جهاز جده شريف جي طرف اڏامي رهيو آهي.

(5)

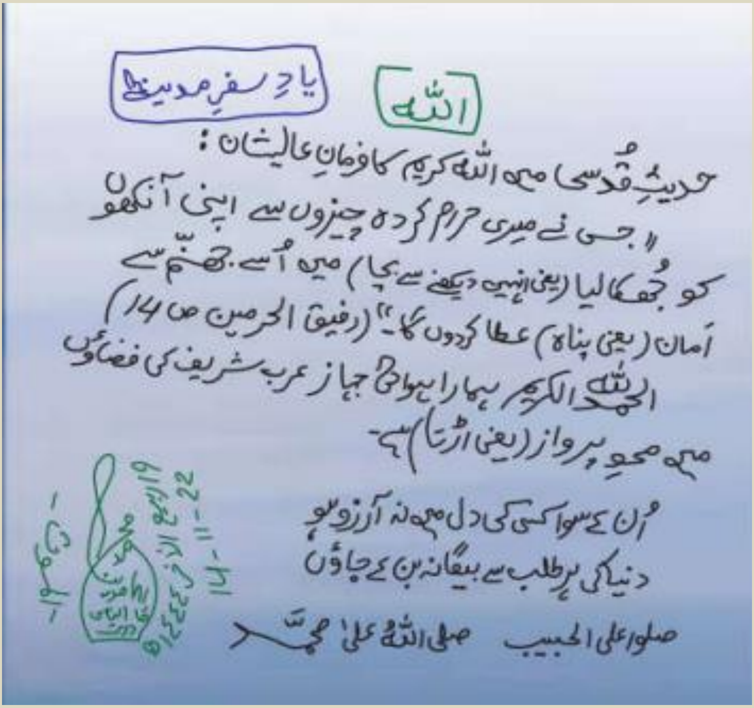

يادِ سفرِ مدينہ:

حديث قدسي ۾ الله ڪريم جو فرمانِ عاليشان آهي:

”جنهن منهنجي حرام ڪيل شين کان پنهنجي اکين کي جهڪائي ورتو(يعني انهن کي ڏسڻ کان بچيو) مان ان کي جهنم کان اَمان(يعني پناهہ) عطا ڪندس.“

(رفيق الحرمين ص 14)

اَلْحَمْدُلِلّٰہ! اسان جو هوائي جهاز عرب شريف جي فضائن ۾ اڏامي رهيو آهي.

ان کے سوا کسی کی دل میں نہ آرزو ہو — دنیا کی ہر طلب سے بیگانہ بن کے جاؤں

(6)

يادِ سفرِمدينہ:

حديثِ قدسي ۾ فرمانِ الٰهي آهي: اي انسان! تنهنجو دين اُن وقت تائين درست نٿو ٿي سگهي جيستائين تنهنجي زبان سِڌي نہ هجي ۽ تنهنجي زبان تيستائين سِڌي نٿي ٿي سگهي جيستائين تون پنهنجي رب عَزَّوَجَلَّ کان حياء نہ ڪرين.

(رفيق الحرمين ص 13 کان 14)

اَلْحَمْدُلِلّٰہ! اسان جو جهاز جده شريف ڏانهن اڏامي رهيو آهي.

(حاجي محمد شاهد عطاري (نگرانِ پاڪ) جي خدمت ۾ سوغات)

(7)

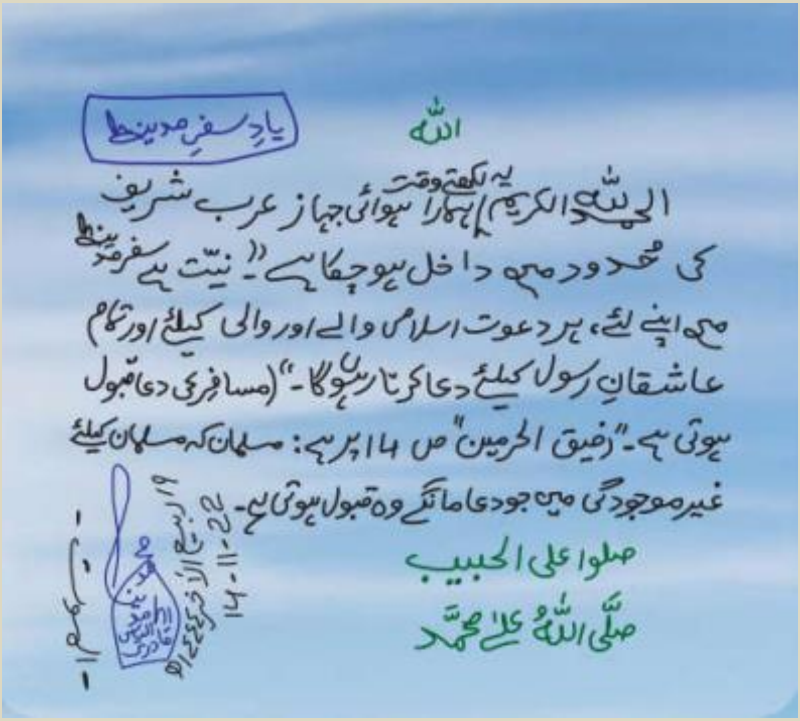

يادِ سفرِ مدينه:

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه! هي لکندي وقت اسان جو هوائي جهاز عرب شريف جي حدن ۾ داخل ٿي چڪو آهي ”نيت آهي سفر مديني ۾ پنهنجي لاءِ، هر دعوت اسلامي واري ۽ واريءَ جي لاءِ ۽ تمام عاشقانِ رسول جي لاءِ دعا ڪندو رهندس.“ مسافرن جي دعا قبول ٿيندي آهي. ”رفيق الحرمين“ ص 14 تي آهي: مسلمان مسلمان جي لاءِ ان جي غيرموجودگي ۾ جيڪا دعا گهري اها دعا قبول ٿيندي آهي.

(8)

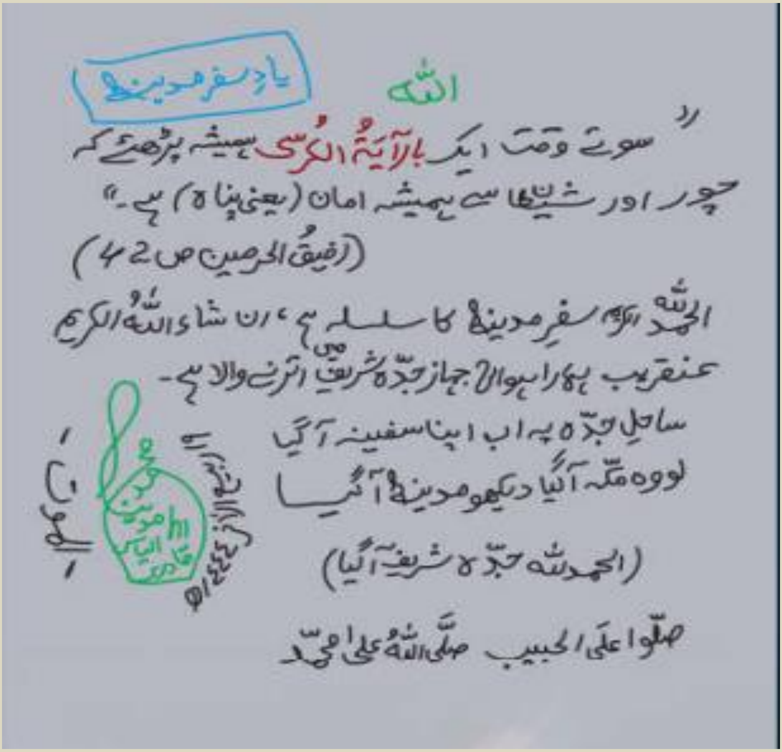

يادِ سفرِ مدينه:

سمهڻ وقت هڪ ڀيرو آيَةُ الكُرسي هميشه پڙهو جو ته هي چور ۽ شيطان کان امان (يعني پناهه) **آهي.**(رفيق الحرمين ص 43)

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! **مديني جي سفر جو سلسلو آهي،** ان شاءالله الڪريم **عنقريب اسان جو جهاز جده شريف ۾ لهڻ وارو آهي.**

ساحلِ جدّہ پہ اب اپنا سفینہ آگیا　　لو وہ مکّہ آگیا دیکھو مدینہ آگیا

(اَلْحَمْدُلِلّٰه! **جده شريف اچي ويو**)

(9)

یادِ سفرِمدینہ: ٻين کان دعا ڪرائڻ سان برڪت حاصل ٿيندي آهي، پنهنجي حق ۾ ٻين جي دعا قبول ٿيڻ جي وڌيڪ اُميد هوندي آهي.

(رفيق الحرمين ص 12 کان 13)

(ان شاءالله الکریم عنقريب اسان جو هوائي جهاز جده شريف جي ايئرپورٽ تي لهڻ وارو آهي)

(10)

يادِ مڪ مڪرم مدينہ:

آبِ زَم زَم ڏسڻ سان نظر تيز ٿيندي ۽ گناهہ پري ٿيندا آهن، ٽي بُڪ مٿي تي وجهڻ سان ذلت ۽ رسوائي کان حفاظت ٿيندي آهي.

(رفيق الحرمين ص 123)

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه! اڄ عمرو شريف ڪرڻ کان بعد هي تحرير تيار ڪئي. نگرانِ شوريٰ حاجي عمران گڏوگڏ تمام اَراڪين شوريٰ (براءِ دعوت اسلامي) جي خدمت ۾ بہ هن عمري جو ايصال ثواب پيش ڪيو.

(11)

الله
فرمانِ آخری نبی صلی اللہ علیہ والہ وسلم:
"جب سفر سے کوئی واپس آئے تو گھر والوں
کیلئے کچھ نہ کچھ ہدیہ (یعنی GIFT) لائے، اگرچہ
جھولی میں پتھر ہی ڈال لائے" (سنتیں اور آداب)
الحمد للہ الکریم یہ لکھتے وقت مکۃ مکرمہ کی
مہکی مہکی فضاؤں میں حاضر ہوں، ان شاء اللہ الکریم تھوڑی دیر بعد
مدینہ شریف کی جانب روانگی ہے۔
جلد ہم عازمِ گلزارِ مدینہ ہو جائیں گے
ان شاء اللہ الکریم
(الحاج سید عارف علی شاہ صاحب کی
خدمت میں پیش کرنے کیلئے یہ تحریر تیار کی)

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ:

”جڏهن سفر کان ڪو واپس اچي ته گهر وارن جي لاءِ ڪجهه نه ڪجهه تحفو ضرور آڻي، جيتوڻيڪ جهولي ۾ پٿر ئي وجهي اچي.“

(550 سنتون ۽ آداب ص 702)

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! هي لکندي وقت مکي شريف جي مهڪندڙ فضائن ۾ حاضر آهيان، ان شاءالله الڪريم ٿوري دير کان بعد مديني شريف ڏانهن روانگي آهي.

جلد اسان گلزارِ مدينه جو ارادو ڪنداسين ان شاءالله الڪريم

(الحاج سيّد عارف علي شاهه صاحب جي خدمت ۾ پيش ڪرڻ جي لاءِ هي تحرير تيار ڪئي)

(12)

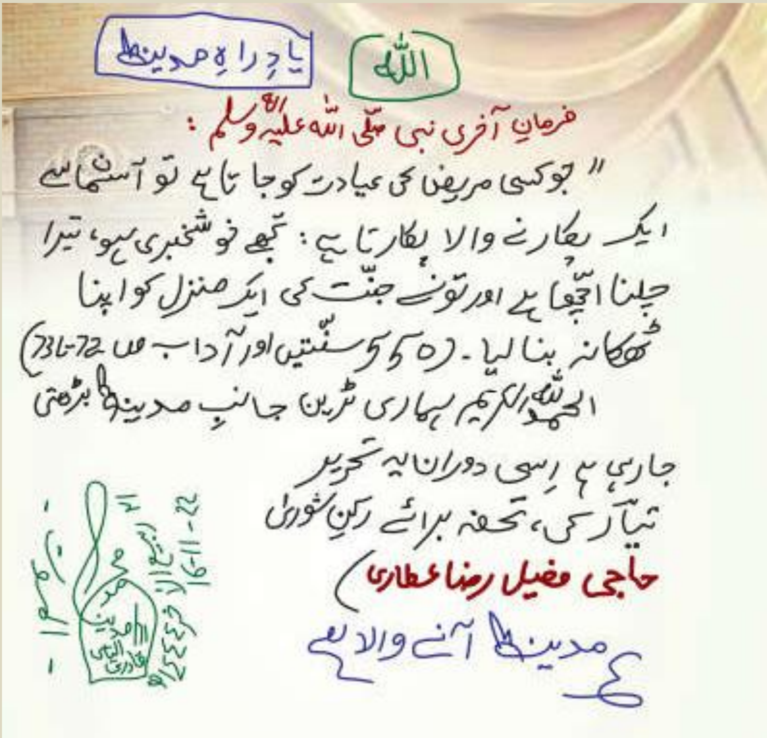

يادِ راهِ مدينه:

فرمانِ آخري نبي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ: ”جيڪو ڪنهن مريض جي عيادت جي لاءِ ويندو آهي ته آسمان مان هڪ پڪارڻ وارو پڪاريندو آهي. توکي خوشخبري هجي، تنهنجو هلڻ چڱو آهي ۽ تو جنت جي هڪ منزل کي پنهنجو ٺڪاڻو بڻائي ورتو.“ (550 سنتون ۽ آداب ص 72 کان 73) اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه! اسان جي ٽرين مديني جي طرف وڌندي پئي وڃي انهيءَ دوران هي تحرير تيار ڪئي. (تحفه براءِ رڪن شوريٰ حاجي فضيل رضا عطاري)

مدينو اچڻ وارو آ

(13)

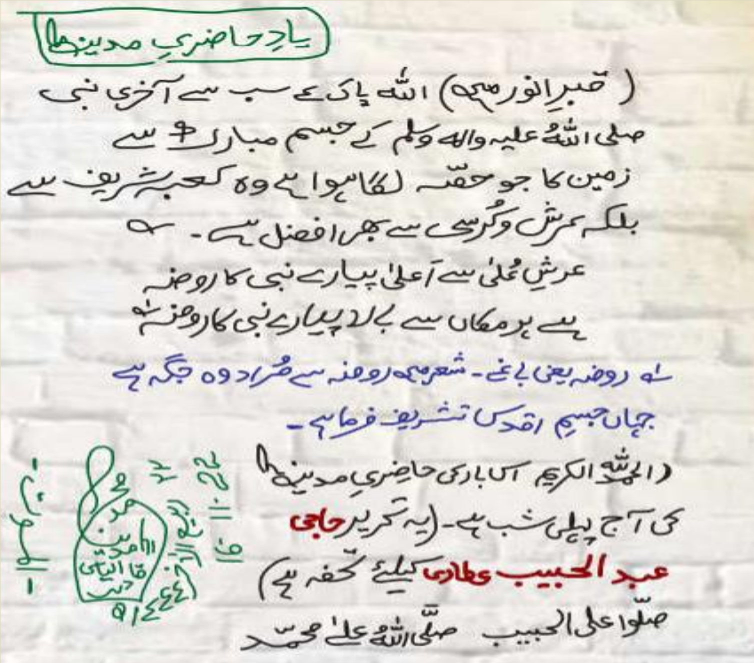
یادِ حاضریِ مدینہ
(قبرِ انور میں) اللہ پاک کے سب سے آخری نبی
صلی اللہ علیہ والہ وسلم کے جسم مبارک سے
زمین کا جو حصّہ لگا ہوا ہے وہ کعبہ شریف سے
بلکہ عرش و کرسی سے بھی افضل ہے۔
عرشِ عُلیٰ سے اعلیٰ پیارے نبی کا روضہ
ہے ہر مکاں سے بالا پیارے نبی کا روضہ
روضہ یعنی باغ۔ شعر میں روضہ سے مراد وہ جگہ ہے
جہاں جسمِ اقدس تشریف فرما ہے۔
(الحمد للہ الکریم اس بار کی حاضریِ مدینہ
کی آج پہلی شب ہے۔ (یہ تحریر حاجی
عبد الحبیب عطاری کیلئے تحفہ ہے)
صلوا علی الحبیب صلی اللہ علی محمد

ياد حاضري مدينہ:

(قبرِ انور ۾) الله پاڪ جي سڀني کان آخري نبي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي جسم مبارڪ کان زمين جو جيڪو حصّو لڳل آهي اهو ڪعبي شريف کان بلڪ عرش ۽ ڪرسي کان به افضل آهي.

عرشِ عُلیٰ سے اعلیٰ پیارے نبی کا روضہ ہے ہر مکاں سے بالا پیارے نبی کا روضہ

روضہ يعني باغ، شعر ۾ روضي مان مراد اها جڳهه آهي جتي جسم اقدس تشريف فرما آهي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! هن ڀيري جي مديني جي حاضري جي اڄ پهرين رات آهي. (هي تحرير حاجي عبدالحبيب عطاري جي لاءِ تحفو آهي)

(14)

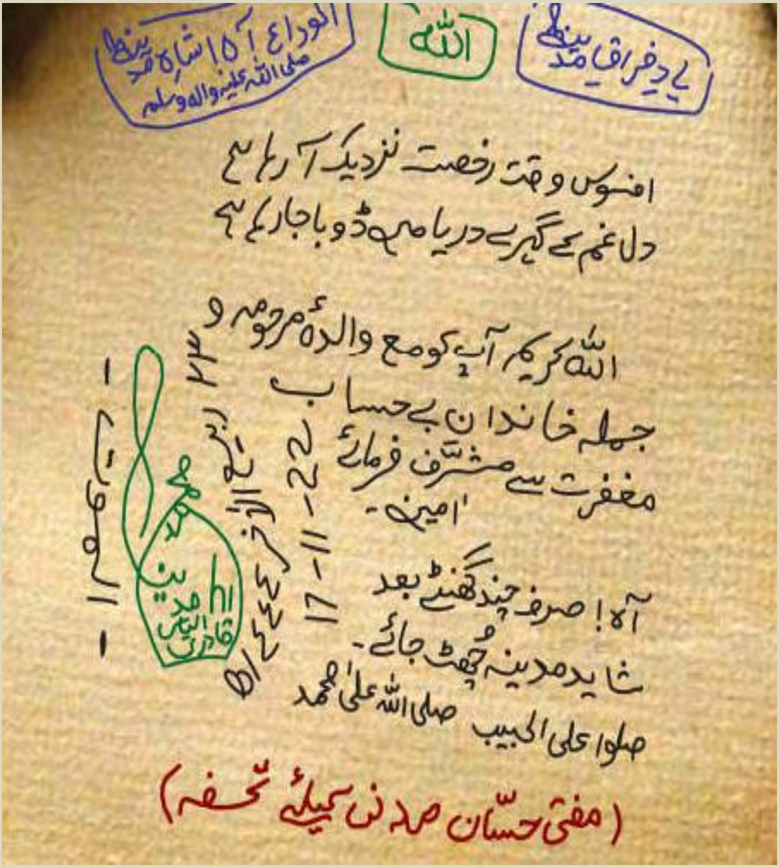

يادِ فراق مدينہ: الوداع شاهِ مدينہ

افسوس وقتِ رخصت نزدیک آرہاہے　　　دل غم کے گہرے دریامیں ڈوباجارہاہے

الله ڪري اوهان ڪي والده مرحومہ ڪان گڏ ۽ تمام خاندان ڪي بي حساب مغفرت سان مشرف فرمائي. آمين افسوس! رڳو چند ڪلاڪن ڪان پوءِ شايد مدني ڪا جدائي ٿيندي. (مفتي حسَّان مدني جي لاءِ تحفو)

(15)

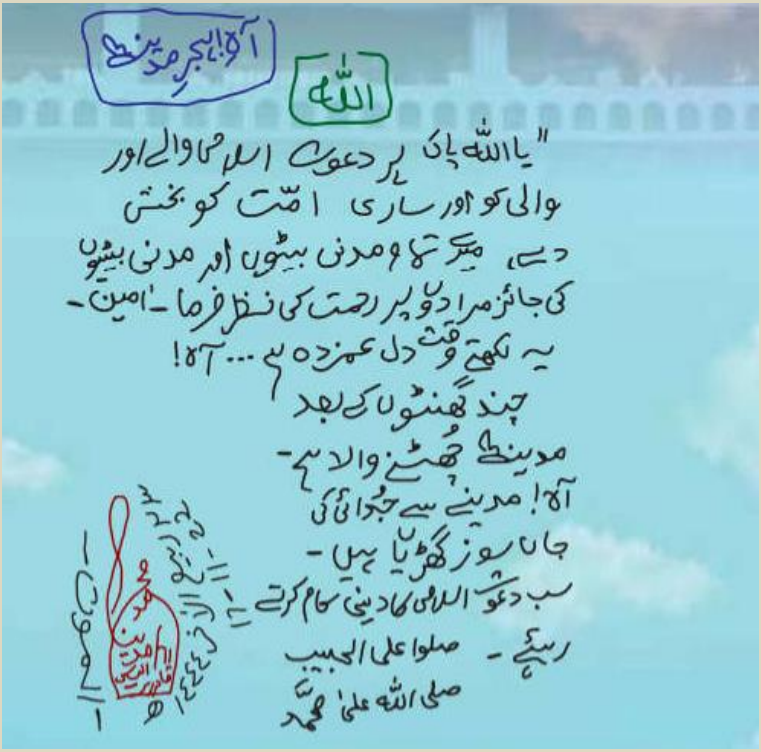

افسوس ! مديني پاڪ کان جدائي:

”ياالله پاڪ هر دعوت اسلامي واري ۽ واريءَ کي ۽ سڄي اُمت کي بخشي ڇڏ، منهنجي تمام مدني پٽن ۽ ڌيئرن جي جائز مرادن تي رحمت جي نظر فرماءِ. آمين.

هي لکندي وقت دل غم ۾ ٻڏل آهي..... افسوس! ڪجھ ڪلاڪن کان بعد مديني کان جدائي آهي.

افسوس! مديني کان جدائي جون جان ڳاريندڙ گھڙيون آهن. سيئي دعوتِ اسلامي جو ديني ڪم ڪندا رهن.

(16)

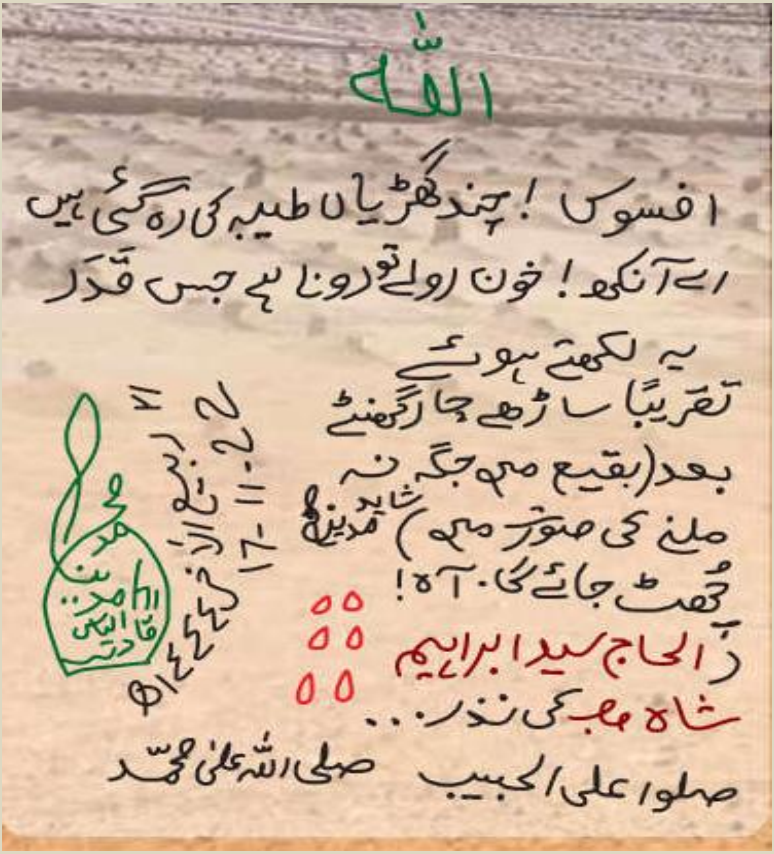

افسوس! ڪجھ گھڙيون طيّبہ ۾ باقي وڃي بچيون آهن

اي اک! جيترو روئڻو اٿئي روئي وٺ

هي لکندي وقت تقريباً ساڍا چار ڪلاڪ بعد (بقيع ۾ جڳھ نہ ملڻ جي صورت ۾) شايد مديني کان جدائي ٿي ويندي. افسوس!

(الحاج سيّد ابراهيم شاھ صاحب جي نذر)

(17)

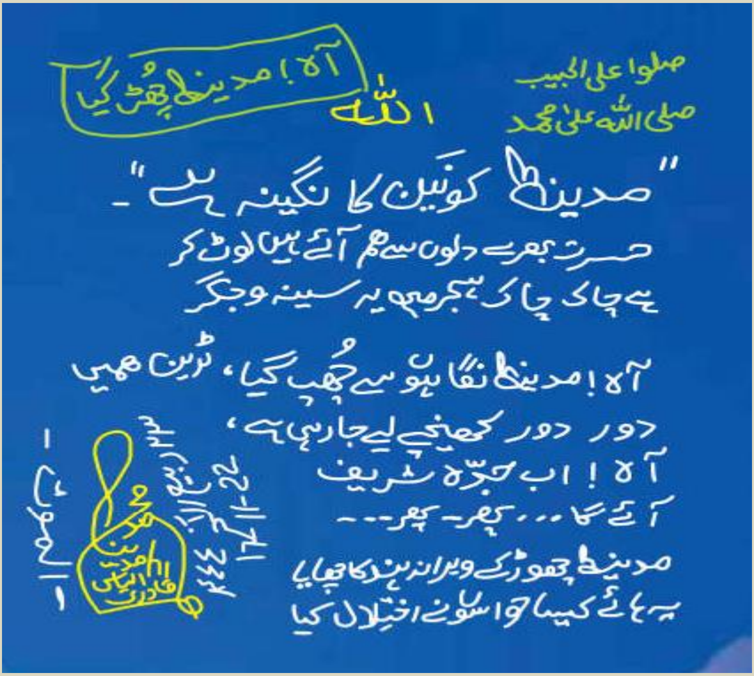

افسوس مديني کان جدائي:

”مدينو پاڪ ڪوئين جو نگينو آهي“

حسرت بھرے دلوں سے ہم آئے ہیں لوٹ کر

ہے چاک چاک ہجر میں یہ سینہ و جگر

افسوس مدينو نگاهن کان اوجهل ٿي ويو، ٽرين اسان کي پري ڪندي پئي وڃي،

افسوس! هاڻي جده شريف ايندو پوءِ....پوءِ...

مدینہ چھوڑ کے ویرانہ ہند کا چھایا

یہ ہائے کیسا حواسوں نے اختلال کیا

(18)

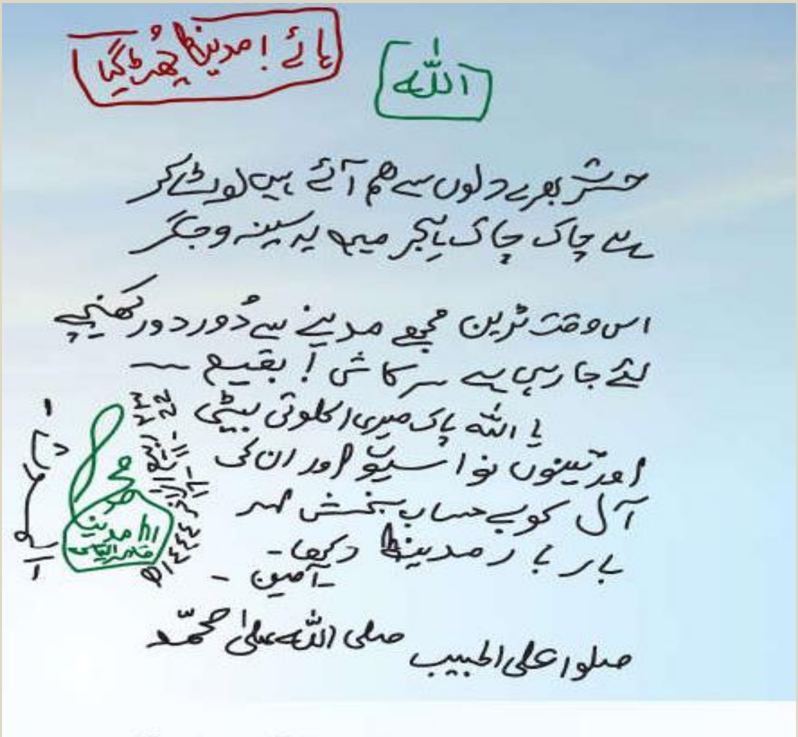

هاءِ مديني کان جدائي:

حسرت بھرے دلوں سے ہم آئے ہیں لوٹ کر

ہے چاک چاک ہجر میں یہ سینہ و جگر

هن وقت ٽرين مون کي مديني کان پري کڻي وڃي رهي آهي، ڪاش! بقيع......

يااللہ پاڪ! منهنجي سڪيلڌي ڌيءَ ۽ تنهي ڏوهٽين ۽ سندن آل کي بي حساب بخشي ڇڏ ۽ هرهر مدينو پاڪ ڏيکار. آمين.

(19)

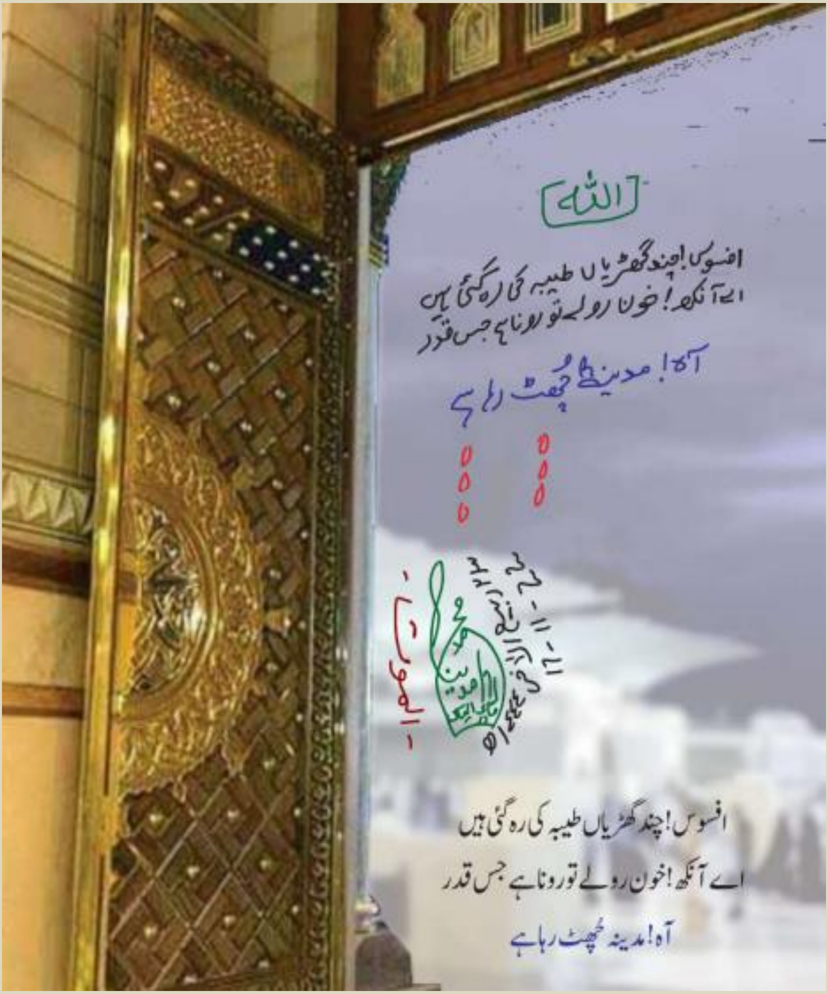

افسوس! ڪجھ گھڙيون طيّبہ ۾ باقي وڃي بچيون آهن
اي اک! جيترو روئڻو اٿئي روئي وٺ.
افسوس! مديني پاڪ کان جدائي ٿي رهي آهي.

(20)

آہ! فراقِ مدینہ
اللہ
چھپ گیا نگاہوں سے، آہ! سب مدینے کا
دلکش و حسین منظر، میں مدینہ چھوڑ آیا
دور ہو گیا سرکار! آہ! غمزدہ عطار
جلد آؤں پھر در پر، میں مدینہ چھوڑ آیا
(رکنِ شوریٰ حاجی یعفور رضا عطاری کی خدمت میں
غمِ مدینہ میں ڈوبا ہوا تحریری سوغات...
یہ الفاظ اگرچہ مدینۂ پاک میں نہیں
لکھے مگر جس کاغذ پر لکھے ہیں وہ
مدینے ہو کر آیا ہے۔
صلوا علی الحبیب صلی اللہ علیٰ محمد

افسوس فراقِ مدينہ

اوجهل ٿي ويو نگاهن کان، آه! سڀ مديني جو

دلڪش ۽ حسين منظر، مان مدينو ڇڏي آيس.

پري ٿي ويو سرڪار! آه! غمزه عطار

جلد اچان وري در تي، مان مدينو ڇڏي آيس.

(رڪن شوري حاجي يعفور عطاري جي خدمت ۾ غمِ مدينہ ۾ ٻڏل تحرير جي سوغات... هي الفاظ جيتوڻيڪ مديني پاڪ ۾ ناهن لکيا تنهن هوندي بہ جنهن ڪاغذ تي لکيا آهن اهو مديني مان ٿي آيو آهي).

(21)

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! سامهون مسجد الحرام جا مينار نور وَسائي رهيا آهن. اسان جي سڄي هٿ تي جيڪا عمارت نظر اچي رهي آهي، هي شاهه خالد جو محل آهي، جيڪو دنيا جي سڀني کان قديم جبل، جبلِ ابي قبيس تي ٺهيل آهي. چون ٿا هن جبل تي حضرت آدم عَلَيۡهِ السَّلَام جي مزار آهي. جنت مان جڏهن”حجر اسود“ لٿو ته انهيءَ جبل تي هڪ مهينو رهيو. انهيءَ جبل تي چنڊ جا ٻه ٽڪڙا سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ واٰلِهٖ وَسَلَّم ڪيا.

(22)

٧٨٦
مدینہ
الصلوٰۃ والسلام علیک یا رسول اللہ
بقیع
تحریرِ عرب شریف
"ہمارے میٹھے میٹھے آقا صلی اللہ علیہ وسلم نے کبھی
بھی اپنی زبانِ پاک سے کوئی فالتو لفظ نہیں نکالا،
نہ ہی کبھی قہقہہ مار کر ہنسے۔
اے کاش! یہ سُنّتیں زندہ ہوں اور
خاموشی کی نعمت نصیب ہو جائے۔
(عرب شریف کی خوشگوار فضاؤں
میں لکھی ہوئی اس تحریر کو دکھانے
کا ایک مقصد یہ بھی ہے کہ اگر
دکھانے والا گفتگو میں دلچسپی
نہ لے تو ناراض نہ ہوں شکریہ)
نوٹ: پڑھ کر واپس لوٹا دیں۔

عرب شريف ۾ لکيل تحرير

اسان جي پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ ڪڏهن بہ پنهنجي زبان پاڪ مان ڪو فالتو لفظ نہ ڪڍيو، نہ ئي ڪڏهن ٽهڪ ڏئي کليا.

اي ڪاش! هي سنتون زنده ٿين ۽ خاموشي جي نعمت نصيب ٿي.

(عرب شريف جي خوشگوار فضائن ۾ لکيل هن تحرير کي ڏيکارڻ جو هڪ مقصد هيءُ بہ آهي تہ جيڪڏهن ڏيکارڻ وارو گفتگو ۾ دلچسپي نہ وٺي تہ ناراض نہ ٿيو. شڪريہ)

نوٽ: پڙهي ڪري واپس موٽائي ڇڏيو.

(23)

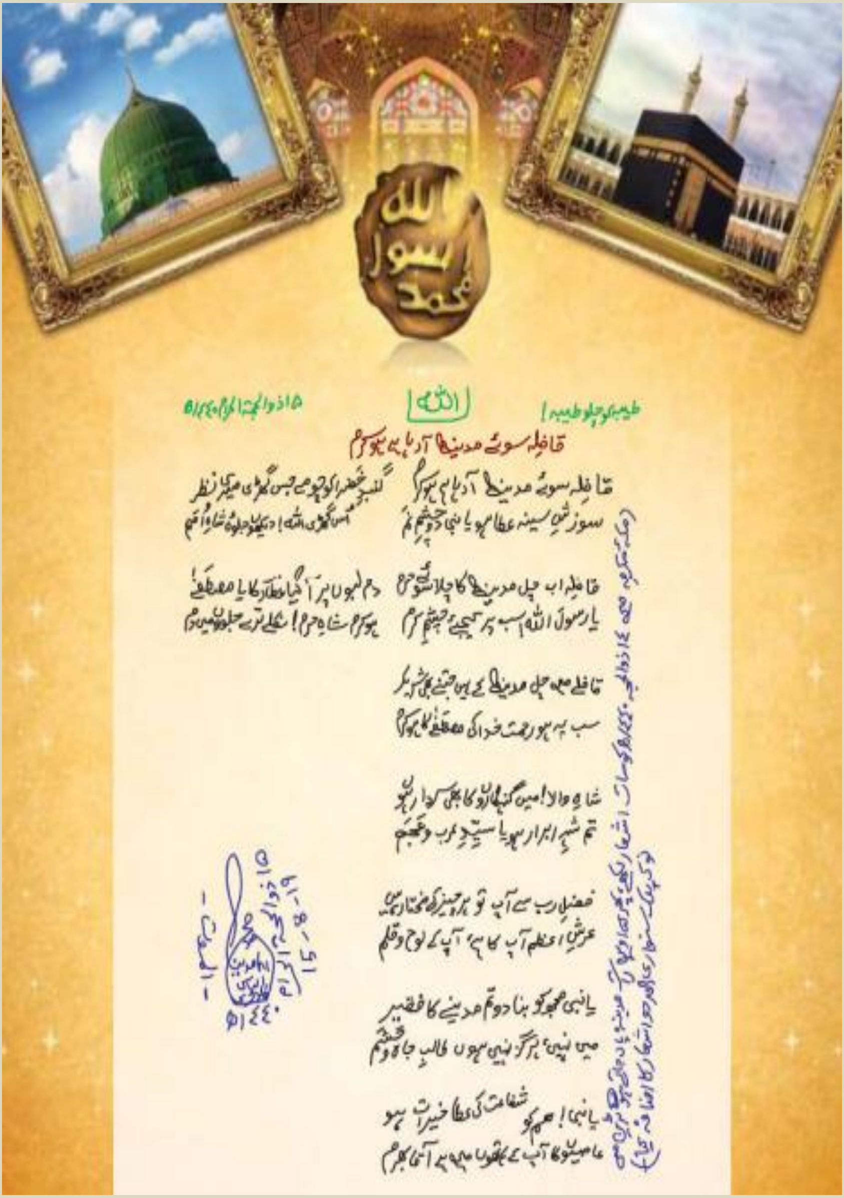

طیبہ کو چلو طیبہ! — اللہ — ۱۵ ذوالحجۃ الحرام ۱۴۴۰ھ

قافلہ سوئے مدینہ آ رہا ہے یوں کرم

قافلہ سوئے مدینہ آ رہا ہے یوں کرم
سوزشِ سینہ عطا ہو یا نبی دو چشمِ نم

گنبدِ خضرا کو چومے جس گھڑی میری نظر
اس گھڑی اللہ! دیکھوں جلوۂ شاہِ امم

قافلہ اب چل مدینے کا چلا سوئے حرم
یارسول اللہ! سب پر کیجیے چشمِ کرم

دم لبوں پر آ گیا عطار کا یا مصطفٰی
ہو کرم شاہِ حرم! نکلے ترے جلووں میں دم

قافلے سے چل مدینے کے ہیں جتنے بھی شریک
سب پہ ہو رحمت خدا کی مصطفٰی کا ہو کرم

شاہِ والا! میں گنہگاروں کا بھی سردار ہوں
تم شہِ ابرار ہو یا سیدِ عرب و عجم

فضلِ رب سے آپ تو ہر چیز کے مختار ہیں
عرشِ اعظم آپ کا ہے، آپ کے لوح و قلم

یا نبی مجھ کو بنا دو تم مدینے کا فقیر
میں نہیں، ہرگز نہیں ہوں طالبِ جاہ و حشم

یا نبی! ہم کو شفاعت کی عطا خیرات ہو
عاصیوں کا آپ کے ہاتھوں میں ہے آقا بھرم

۱۵ ذوالحجۃ الحرام ۱۴۴۰ھ
15-8-19

(24)

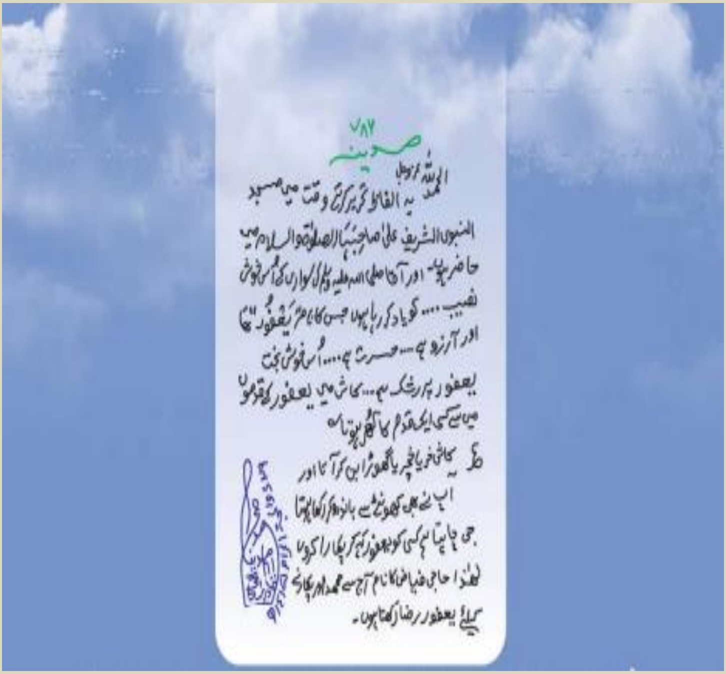
٧٨٦
صدینہ
الحمدللہ عزوجل
یہ الفاظ تحریر کرتے وقت میں مسجد
النبوی الشریف علی صاحبہا الصلوۃ والسلام میں
حاضر ہوں۔ اور آقا صلی اللہ علیہ وسلم کی سواری کے اس خوش
نصیب .... کو یاد کر رہا ہوں جس کا نام "یعفور" تھا
اور آرزو ہے .... حسرت ہے .... اُس خوش بخت
یعفور پر رشک ہے .... کاش میں یعفور کے قدموں
میں سے کسی ایک قدم کا کُھر ہوتا
کاش خر یا خچر یا گھوڑا بن کر آتا اور
آپ نے بھی کھونٹے سے باندھ کر رکھا ہوتا
جی چاہتا ہے کسی کو یعفور کہہ کر پکارا کروں
لھٰذا حاجی فیاض کا نام آج سے محمد اور پکارنے
کیلئے یعفور رضا رکھتا ہوں۔

اَلْحَمْدُلله! هي الفاظ تحرير ڪندي وقت مان مسجد النبوي شريف ۾ حاضر آهيان. ۽ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّمَ جي سواري جي ان نصيب.... کي ياد ڪري رهيو آهيان جنهن جو نالو"يَعْفُور" هيو ۽ آرزو آهي..... حسرت آهي...... ان خوش بخت يعفور تي رشڪ آهي...... ڪاش مان يعفور جي قدمن مان ڪنهن قدم جو ڪُر هجان ها.

کاش خر یا خچر یا گھوڑا بن کر آتا اور

آپ نے بھی کھونٹے سے باندھ کر رکھا ہوتا

دل چاهي ٿي ڪنهن کي يعفور چئي پڪاريان لهٰذا اڄ کان حاجي فياض جو نالو محمد ۽ سڏڻ جي لاءِ يعفور رضا رکان ٿو.

(25)

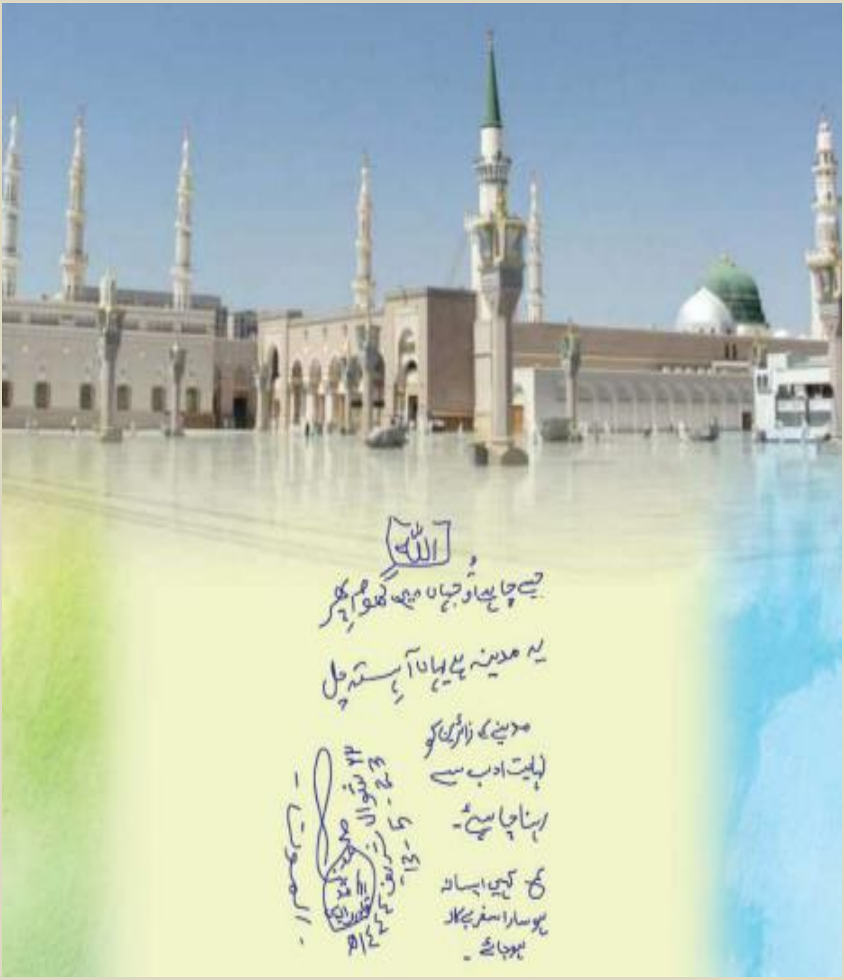

جیسے چاہے تُو جہاں میں گھوم پھر

یہ مدینہ ہے یہاں آہستہ چل

مديني جي زائرين کي ادب جو تمام گهڻو خيال رکڻ گهرجي.

ڪٿي ايئن نہ ٿي جو سڄو سفر بيڪار ٿي وڃي

(26)

حرمین شریفین میں ننگے پاؤں رہنے والے توجہ فرمائیں

بلائن کان حفاظت

حرمين شريفين ۾ پيرين اگهاڙين رهڻ وارا توجه فرمائن

(پڙهي ڪري ٻين اسلامي ڀائرن کي پڙهائن)

هر وقت پاڻ وٽ هڪ شاپنگ بيگ (جنهن تي ڪجھ لکيل نہ هجي) ۾ چپل جي جوڙي رکو. ڪٿي رستي ۾ پاڻي وغيره گپ هجي تہ

فورًا چپل پائي وٺو. خاص طور تي تاڪيد آهي ته ”دوراة مياة “مقام جي سيڙهي وٽ پهچندي ئي چپل پائي وٺو. ليٽرين ۾ هرگز پير اگهاڙا ڪري نه وڃو. پنهنجي رهائش جي حمام ۾ به اهو ئي احتياط ڪيو. ها چپل پائي بيسن تي وضو نه ڪيو جو اڪثر پاڻي هيٺ ڦهلجي ويندو آهي، جيڪڏهن چپل ناپاڪ ٿيا ته ان جي ڪري ڇنڊا اوهان جي پاجامي وغيره تي لڳندا. ياد رکو! نماز جي لاءِ طهارت شرط آهي. پنهنجا پير ۽ لباس وغِيره پاڪ رکڻ ضروري آهي. جيڪڏهن عشق ۽ محبت ۾ شريعت جي حد ٽٽي وڃي ته هي محبت نه بلڪ جهالت آهي. الله ڪريم اسان سڀني کي حقيقي عشقِ خدا ۽ عشقِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ نصيب فرمائي.

مدني التجا: منهنجو هي پيغام هر اسلامي ڀاءُ(حاجي) تائين پهچائي ڇڏيو”دوراة مياة “ جي وضُو خاني جي آلي فرش تي هرگز پيرين اگهاڙين نه هلن.

(27)

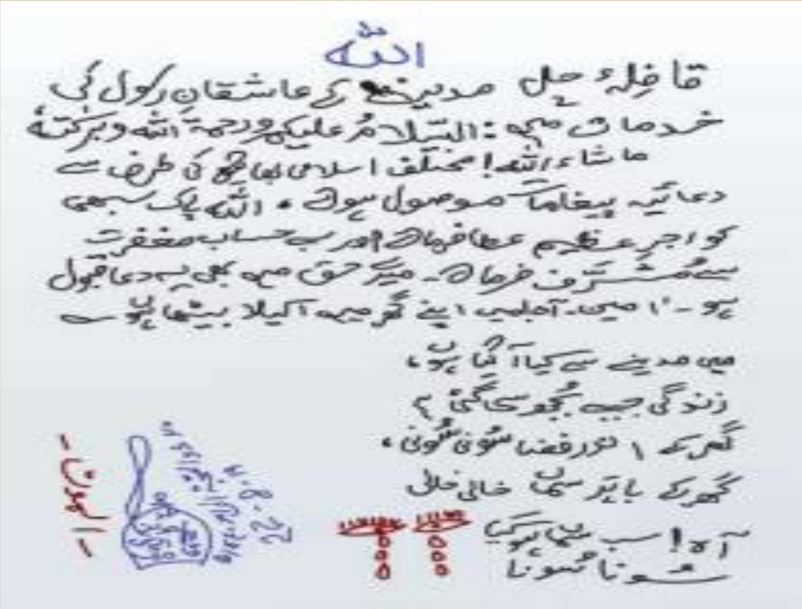

اللہ

قافلہ چل مدینہ کے عاشقانِ رسول کی
خدمات میں: السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ
ماشاء اللہ! مختلف اسلامی بھائیوں کی طرف سے
دعائیہ پیغامات موصول ہوئے۔ اللہ پاک سبھی
کو اجرِ عظیم عطا فرمائے اور بے حساب مغفرت
سے مشرف فرمائے۔ میرے حق میں بھی یہ دعا قبول
ہو۔ آمین۔ افسوس! اپنے گھر میں اکیلا بیٹھا ہوں

میں مدینے سے کیا آ گیا ہوں،
زندگی جیسے بجھ سی گئی ہے
گھر کے اندر فضا سونی سونی،
گھر کے باہر سماں خالی خالی
آہ! سب سماں ہو گیا
سونا سونا

قافلہ چل مدينہ جي عاشقانِ رسول جي خدمات ۾ :

السلام علیکم و رحمۃ اللہ وبرکاتُہ

ماشاءَاللہ! **مختلف اسلامي ڀائرن جي طرفان دعائيہ پيغام آيا، اللہ پاڪ سڀني کي اجر عظيم عطا فرمائي ۽ بي حساب مغفرت سان مشرف فرمائي. منهنجي حق ۾ هي دعا قبول ٿئي. آمين. افسوس! مان پنهنجي گهر ۾ اڪيلو ويٺو آهيان.**

میں مدینے سے کیا آگیا ہوں، زندگی جیسے بُجھ سی گئی ہے

گھر کے اندر فضا سُونی سُونی، گھر کے باہر سماں خالی خالی

آہ! سب سماں ہو گیا سونا سُونا

(28)

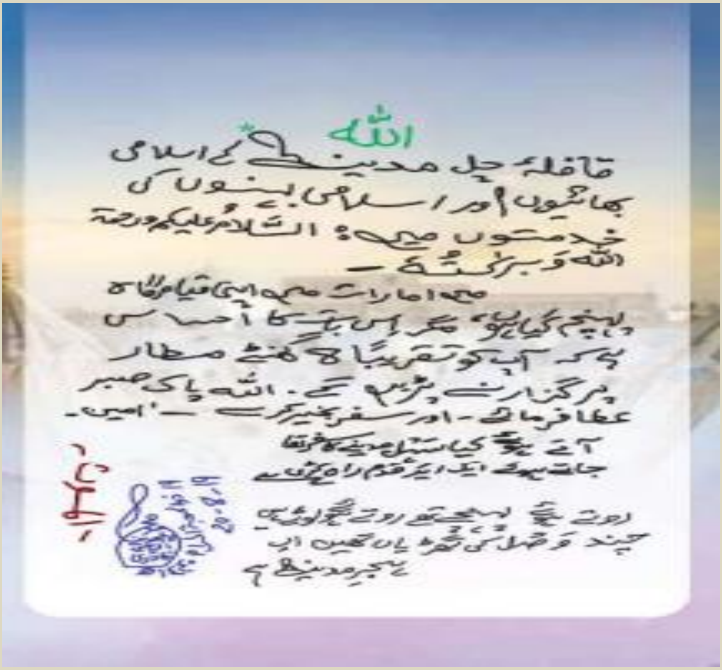
الله
قافلۂ چل مدینہ کے اسلامی
بھائیوں اور اسلامی بہنوں کی
خدمتوں میں: السّلامُ علیکم ورحمة
اللہ وبرکاتہ۔
مجھ امارات میں اپنی قیام گاہ
پہنچ گیا ہوں مگر اس بات کا احساس
ہے کہ آپ کو تقریباً 8 گھنٹے مطار
پر گزارنے پڑے تھے۔ اللہ پاک صبر
عطا فرمائے۔ اور سفر بخیر کرے۔ آمین۔
آتے ہوئے کیا سہل مدینے کا سفر تھا
جاتے ہوئے ایک ایک قدم راہ کڑی ہے
روتے ہوئے پہنچے تھے روتے ہوئے لوٹے ہیں
چند وصل کی گھڑیاں تھیں اب
ہجرِ مدینہ ہے

قافلہ چل مدینہ جي اسلامي ڀائرن ۽ ڀينرن جي خدمتن ۾ :

السلام علیکم و رحمۃ اللہ وبرکاتُہ

مان امارات ۾ پنهنجي رهائش گاهه تي پهچي ويو آهيان، پر هن ڳالھ جو احساس آهي ته اوهان کي تقريباً 8 ڪلاڪ مطار يعني ايئرپورٽ تي گذارڻا پوندا.

الله پاڪ صبر عطا فرمائي ۽ سفر خيريت سان ٿئي. آمين

آتے ہوئے کیا سَہل مدینے کا سفر تھا — جاتے ہوئے ایک ایک قدم راہ کڑی ہے

روتے ہوئے پہنچے تھے روتے ہوئے لوٹے ہیں

چند وصل کی گھڑیاں تھیں اب ہجرِ مدینہ ہے

(29)

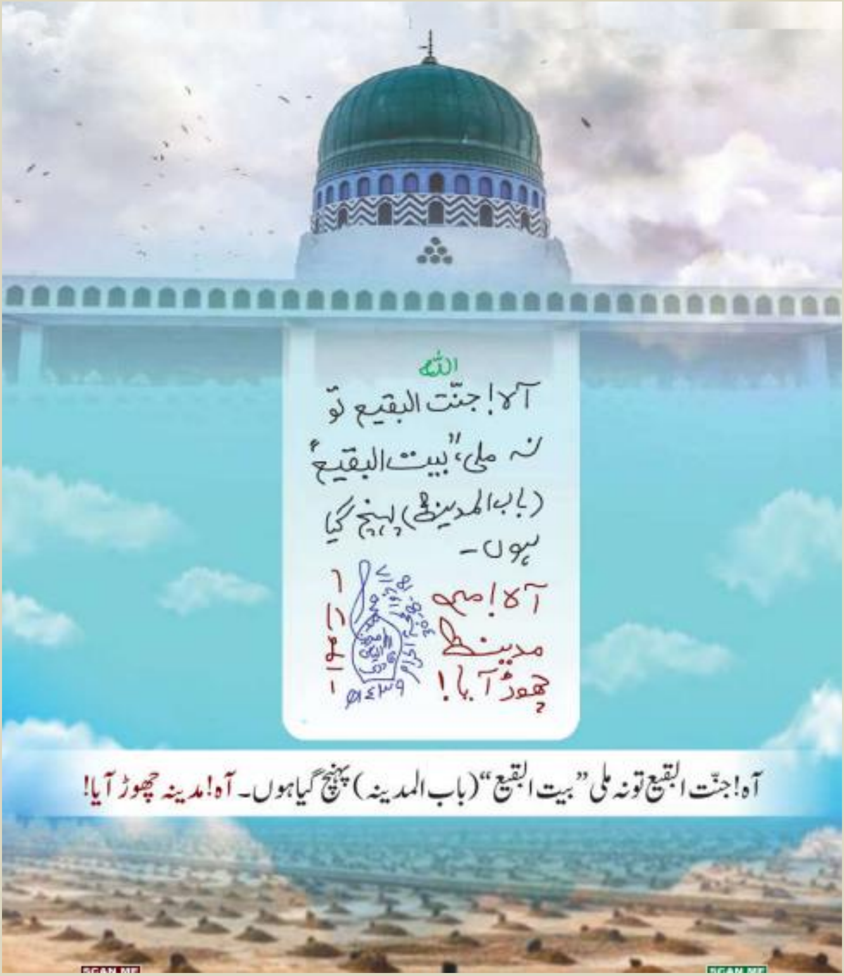

افسوس! **جنت البقيع نصيب نہ ٿيو "بيت البقيع"** (باب المدينہ) **پهچي ويو آهيان. افسوس مان مدينو ڇڏي آيس.**

(30)

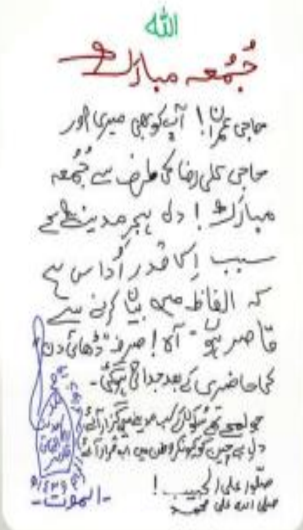
اللہ

جُمعہ مبارک ہو

حاجی عمران! آپ کو بھی میری اور
حاجی علی رضا کی طرف سے جُمعہ
مبارک ہو! دل ہجر مدینے کے
سبب اس قدر اُداس ہے
کہ الفاظ میں بیان کرنے سے
قاصر ہوں۔ آہ! صرف "ڈھائی دن"
کی حاضری کے بعد جدائی ہو گئی۔
جو لمحے تھے سُکوں کے سب مدینے میں گزار آئے
دلِ بے چین کو کیونکر وطن میں اب قرار آئے
صلوا علی الحبیب!
صلی اللہ علی محمد

حاجي عمران! اوهان کي بہ منهنجي ۽ حاجي علي رضا جي طرفان جمعو مبارڪ!

دل مدينو پاڪ ڇڏڻ سبب ايتري تہ اداس آهي جو لفظن ۾ بيان ڪرڻ کان قاصر آهيان.

افسوس! صرف اڍائي ڏينهن جي حاضري کان پوءِ جدائي ٿي ويندي.

جو لمحے تھے سُکوں کے سب مدینے میں گزار آئے

دل بے چین کو کیونکر وطن میں اب قرار آئے

(31)

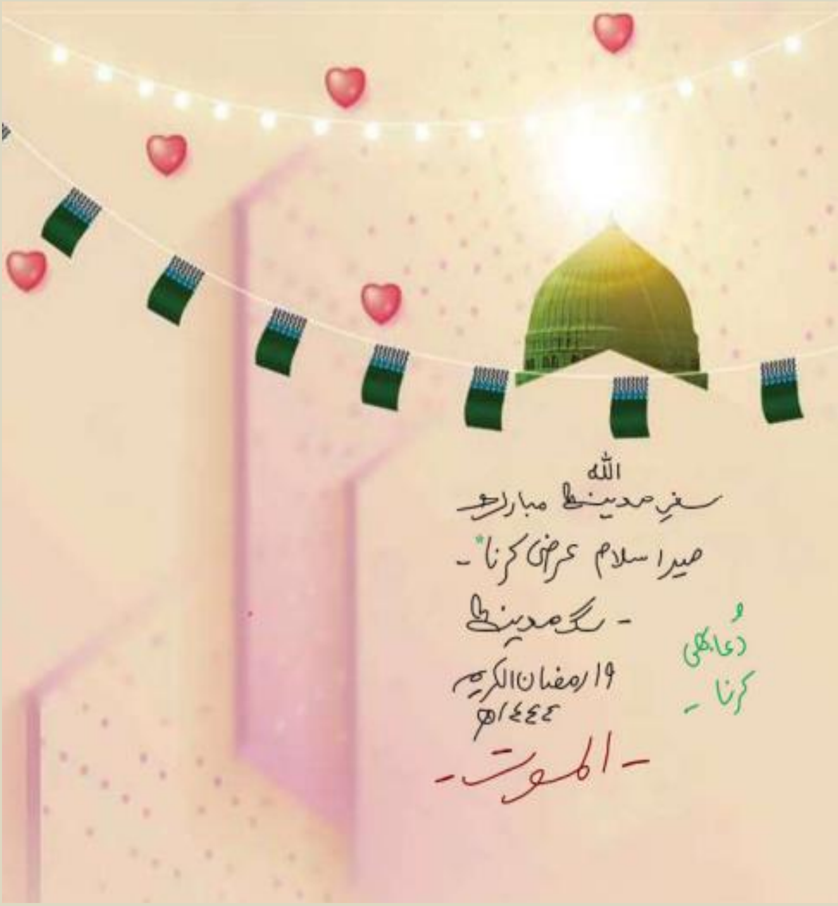

سفرِ مدينه مبارڪ، منهنجو سلام عرض ڪجو. دعا به ڪجو.

دعاءِ عطار

يارب مصطفيٰ! جيڪو به مڪمل رسالو بنام"مڪي ۽ مديني جي ياد ڪيري" پڙهي يا ٻڌي وٺي ان کي مڪي مديني جي هرهر حاضري نصيب فرماءِ.

اٰمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

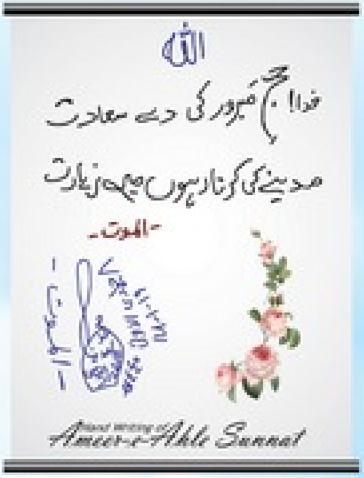

عالمي مدني مرڪز فيضان مدينہ محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net